

prima instanță – I. Mihăilă
Curtea de Apel Cahul

DECIZIE

23 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,
judecători

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de către Gaidarji Gheorghii, Dulghier Savva, Dolomanji Gheorghii, Jeleapov Fiodor, Lambov Gheorghii, emisă în cadrul procesului de insolabilitate a societății cu răspundere limitată ”Ruslana”

împotriva încheierii Curții de Apel Cahul din 23 septembrie 2016, prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea creditorilor Gaidarji Gheorghii, Dulgher Savva, Dolomanji Gheorghii, Lambov Gheorghii și Jeleapov Maxim privind anularea acțiunii lui Tomoșin Maxim, lichidator al societății cu răspundere limitată ”Ruslana” despre obligarea plății taxei cu valoare adăugată și onorariul de succes la transmiterea bunurilor din masa debitoare,

c o n s t a t ă:

Prin hotărârea Curții de Apel Cahul din 18 aprilie 2014 s-a intentat față de debitorul societatea cu răspundere limitată ”Ruslana” procedura de insolabilitate, a fost desemnat în calitate de administrator întreprinderea individuală ”Timoșin Maxim”, a notificat creditorii despre data limita de validare a creanțelor, a stabilit termenul limită de verificare a creanțelor, a stabilit data ședinței de validare și a stabilit remunerarea administratorului provizoriu întreprinderea individuală ”Timoșin Maxim” în mărime de 7 920 lei și cheltuieli aferente suportate de administratorul provizoriu în sumă de 870 lei, în total de 9790 lei (f.d. 55-57).

Prin încheierea din 20 iunie 2014 Curtea de Apel Cahul a validat creanțele garantate și creanțele înaintat de către creditorii negarantați, inclusiv recurenții și anume de Gaidarji Gheorghii în sumă de 14 144,56 lei, Dulgher Savva în sumă de 20 578,93 lei, Dolomanji Gheorghii în sumă de 14 291,07 lei, Lambov Gheorghii în sumă de 18 336,26 lei și Jeleapov Maxim în sumă de 45 255,98 lei (f.d. 58-61).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2014 s-a intentat procedura de faliment față de societatea cu răspundere limitată ”Ruslana”, s-a desemnat în calitate de lichidator întreprinderea individuală ”Timoșin Maxim”, a stabilit remunerarea administratorului întreprinderea individuală ”Timoșin Maxim” în

mărime de 28 560 lei și cheltuielile aferente suportate de administrator în sumă de 5 075 lei, în total de 33 635 lei (f.d. 63-65).

Prin hotărârea Curții de Apel Cahul din 29 aprilie 2016 a admis parțial cererea creditorilor Gaidarji Gheorghii, Dulgher Savva, Dolomanji Gheorghi, Lambov Gheorghi și Jeleapov Maxim, a respins ca neîntemeiată cererea lui Gaidarji Gheorghii, Diulgher Savva, Dolomanji Gheorghi, Lambov Gheorghi și Jeleapov Maxim privind anularea licitației din 07 august 2015 a bunurilor debitorului societate cu răspundere limitată "Ruslana" în proces de faliment, s-a admis cererea creditorilor Gaidarji Gheorghii, Diulgher Savva, Dolomanji Gheorghi, Lambov Gheorghi și Jeleapov Maxim privind transmiterea în natură, în contul stingerii datoriei debitoare la salariu de către societatea cu răspundere limitată "Ruslana" în proces de lichidare, a transmis bunurile în natură în contul stingerii creanțelor validate creditorilor bunurile din masa debitoare, inclusiv recurenților după cum urmează: lui Gaidarji Gheorghii i s-a transmis remorca pentru tractor cu 2 anexe la prețul de 11 500 lei, lui Dulgher Savva i s-a transmis remorca pentru tractor de model "T-510" la prețul de 20 000 lei, lui Dolomanji Gheorghi i s-a transmis camionul de model "Zil-130" în sumă de 17 000 lei, lui Lambov Gheorghi i s-a transmis camionul de model "Zil MMZ 554" la prețul de 19 000 și lui Jeleapov Maxim i s-a transmis automobilul de model "IF A W50" la prețul de 10 000 lei (f.d.22-77).

La 30 iunie 2016 Gaidarji Gheorghii, Diulgher Savva, Dolomanji Gheorghi, Lambov Gheorghi și Jeleapov Maxim au depus cerere în cadrul procesului de lichidare a societății cu răspundere limitată "Ruslana" prin care au solicitat anularea hotărârii lichidatorului societății cu răspundere limitată Timoșin Maxim cu privire la achitarea remunerației de succes din contul recurenților în legătură cu transmiterea bunurilor materiale în beneficiul stingerii creanței și toate cheltuielile de insolvabilitate să fie puse în sarcina debitorului societății cu răspundere limitată "Ruslana" în proces de lichidare.

În motivarea cererii au indicat că, la 22-23 iunie 2016 recurenții au primit de la Maxim Timoșin, lichidatorul societății cu răspundere limitată "Ruslana" o notificare prin care solicită achitarea onorariului de succes al lichidatorului în mărime de 4% din contul valorii creanței stinse.

Tot prin notificarea respectivă lichidatorul societății cu răspundere limitată "Ruslana" a solicitat achitarea taxei cu valoare adăugată în conformitate cu prevederile Codului fiscal.

Însă bunurile au fost transmise creditorilor nu prin aplicarea art. 119 din Legea insolvabilității dar în baza hotărârii instanței de judecată.

De asemenea, au menționat că, conform Codului fiscal, taxa cu valoare adăugată nu se achită pentru tehnica agricolă.

Mai mult, au menționat că, chiar dacă legea prevede că taxa cu valoare adăugată urmează să fie achitată ea urmează să fie achitată de către debitor și nu creditorii acestora.

Totodată, au specificat, că Timoșin Maxim a înstrăinat o parte a masei debitoare, respectiv cheltuielile aferente procesului de insolvabilitate urmează să fie suportate din contul cheltuielilor aferente masei debitoare (f.d.155-157).

Prin încheierea din 23 septembrie 2016 Curtea de Apel Cahul a respins ca neîntemeiată cererea creditorilor Gaidarji Gheorghii, Dulgher Savva, Dolomanji Gheorghi, Lambov Gheorghi și Jeleapov Maxim privind anularea acțiunilor lui

Timoșin Maxim, lichidator al debitorului societatea cu răspundere limitată ”Ruslana”, cu privire la obligarea la plata taxei cu valoare adăugată și onorariul de succes la transmiterea bunurilor din masa debitoare, cererea lui Gaidarji Gheorghii, Dulgher Savva, Dolomanji Gheorghii, Lambov Gheorghii și Jelepov Maxim privind validarea creanțelor se va examina în ședință separată (f.d. 78-82).

La 04 noiembrie 2016 Gaidarji Gheorghii, Dulgher Savva, Dolomanji Gheorghii, Lambov Gheorghii și Jelepov Maxim a depus cerere de recurs prin care a solicitat casarea încheierii Curții de Apel Cahul din 23 septembrie 2016 cu emiterea unei hotărâri prin care cererea depusă să fie admisă integral.

În motivarea cererii de recurs au indicat că, instanța de apel a interpretat eronat normele procesuale și materiale.

Astfel, art. 70 din Legea insolvenței, se aplică atunci când administratorul își exercită obligațiile stabilite de lege, însă în speță lichidatorul nu și-a exercitat atribuțiile legale.

Atribuțiile stabilite de lege lichidatorul era obligat să le exercite la începutul lunii iulie 2015 în procesul organizării licitației de vindere a bunurilor masei debitoare. Respectiv, lichidatorul era obligat să anunțe toți creditorii despre dreptul de a stinge creanța din contul remiterii bunurilor materiale din masa debitoare în natură. Mai mult, legea prevede expres că administratorul insolvenței după ce notifică creditorii este obligat să le remită în natură bunurile materiale întru stingerea creanței și să înlocuiască un act în acest sens. Anume după exercitarea acestor obligații are dreptul să solicite achitarea onorariului de succes.

În speță bunurile materiale, au fost transmise în baza hotărârii instanței de insolvență la cererea creditorilor și nu în baza actului de constatare întocmit de către acesta.

Cu referire la achitarea taxei cu valoare adăugată, au menționat că aceasta urmează să fie achitată de către debitor, din încasările efectuate în urma vinerii masei debitoare și nu de către creditorii (f.d. 87-92).

În conformitate cu art. 8 alin. (1) din Legea insolvenței, nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Cu referire la termenul de depunere a cererii de recurs, Curtea relevă că Curtea de Apel Chișinău a emis încheierea la 23 septembrie 2016.

Potrivit scrisorii de însoțire copia încheierii motivate a fost expediată părților la 13 octombrie 2016.

La materialele cauzei nu este anexată nici o probă cu privire la data recepționării încheierii de către recurenți.

Cererea de recurs a fost depusă la 04 noiembrie 2016, respectiv, recursul se consideră depusă în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet de 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursul

depus cu menținerea încheierii instanței de insolabilitate din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 alin.1 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 1 alin. (1) din Legea insolabilității, nr. 149 din 29 iunie 2012, scopul prezentei legi este instituirea cadrului juridic privind stabilirea unei proceduri colective pentru satisfacerea creanțelor creditorilor din contul patrimoniului debitorului prin aplicarea față de acesta a procedurii de restructurare sau a procedurii falimentului și prin distribuirea produsului finit. Potrivit art. 2 din legea respectivă, *administratorul al insolabilității* este persoana desemnată în condițiile prezentei legi pentru supravegherea și/sau administrarea debitorului în perioada de observație, în procesul de insolabilitate și/sau pe durata restructurării în conformitate cu competențele stabilite de prezenta lege.

Secțiunea 6 din legea insolabilității, prevede expres, statutul, atribuțiile și competența administratorului. În acest sens, art. 63 alin. (2) din Legea respectivă prevede că, lichidatorul este o persoană fizică desemnată de către instanța de insolabilitate să conducă activitatea debitorului în cadrul procedurii falimentului și al procedurii simplificate a falimentului și să exercite atribuțiile stabilite de lege sau de instanța de judecată. Atribuțiile administratorului, lichidatorului sunt prevăzute de art. 66 din Legea insolabilității.

Respectiv, scopul primordial al legii, la realizarea căruia contribuie administratorul insolabilității/lichidatorul este realizarea masei debitoare pentru stingerea creanțelor creditorilor.

Una din modalitățile de stingerea a creanței este prevăzută de art. 119 alin. (7) din Legea insolabilității, și anume stingerea creanței validate este compensarea acesteia în coraport cu valoarea bunurilor primite în proprietate.

În acest sens, prin hotărârea Curții de Apel Cahul din 29 aprilie 2016 a admis parțial cererea creditorilor Gaidarji Gheorghii, Dulgher Savva, Dolomanji Gheorghii, Lambov Gheorghii și Jeleapov Maxim, a respins ca neîntemeiată cererea lui Gaidarji Gheorghii, Diulgher Savva, Dolomanji Gheorghii, Lambov Gheorghii și Jeleapov Maxim privind anularea licitației din 07 august 2015 a bunurilor debitorului societate cu răspundere limitată "Ruslana" în proces de faliment, s-a admis cererea creditorilor Gaidarji Gheorghii, Diulgher Savva, Dolomanji Gheorghii, Lambov Gheorghii și Jeleapov Maxim privind transmiterea în natură, în contul stingerii datoriei debitoare la salariu de către societatea cu răspundere limitată "Ruslana" în proces de lichidare, a transmis bunurile în natură în contul stingerii creanțelor validate creditorilor bunurile din masa debitoare, inclusiv recurenților după cum urmează: lui Gaidarji Gheorghii i s-a transmis remorca pentru tractor cu 2 anexe la prețul de 11 500 lei, lui Dulgher Savva i s-a transmis remorca pentru tractor de model "T-510" la prețul de 20 000 lei, lui Dolomanji Gheorghii i s-a transmis camionul de model "Zil-130" în sumă de 17 000 lei, lui Lambov Gheorghii i s-a transmis camionul de model "Zil MMZ 554" la prețul de 19 000 și lui Jeleapov Maxim i s-a transmis automobilul de model "IF A W50" la prețul de 10 000 lei (f.d.22-77).

Astfel, creanțele recurenților au fost stinse prin compensarea cu transmiterea în proprietate a bunurilor materiale din masa debitoare.

În conformitate cu art. 70 alin. (1) din Legea menționată supra, remunerația administratorului/lichidatorului se constituie din onorarii fixe și onorarii de succes sub formă procentuală și se achită în monedă națională, inclusiv în cazul în care remunerația se determină în funcție de creanțe/sume în valută străină. Alineatul (7) din articolul respectiv, *onorariul de succes sub formă procentuală se plătește din contul creditorilor, în funcție de volumul și de complexitatea administrării, în cuantum de cel mult 5% din sumele distribuite creditorilor în urma valorificării masei debitoare și/sau din suma creanțelor stinse prin compensare, cu transmiterea în natură în contul datoriei a bunurilor din masa debitoare.* Alineatul (8) al articolului respectiv, statuează că, onorariul de succes se reține de administrator/lichidator, la data distribuirii masei debitoare, din sumele repartizate creditorilor în contul stingerii creanțelor validate, iar în cazul stingerii creanțelor prin compensare, se achită de creditor cu 5 zile înainte de data transmiterii în natură a bunurilor din masa debitoare.

Respectiv, art. 70 stabilește că, onorariu de succes se achită din contul creditorilor în cuantum de 5% din suma creanțelor stinse prin compensare și acest fapt nu este condiționat de modalitatea de transmitere a bunurilor.

Prin urmare, condiția de stingere a creanțelor prin compensare a fost respectată și bunurile mobile au fost transmise recurenților.

Cu referire la neexecutarea de către lichidatorul societății cu răspundere limitată "Ruslana" a prevederilor art. 119 din Legea insolvențității, Curtea relevă următoarele.

Articolul 119 din Legea insolvențității reflectă procedură și efectele organizării licitației repetate și nu prevede nici un temei de decădere a lichidatorului din dreptul de a fi acordată remunerația de succes, în timp ce scopul final al licitațiilor este stingerea creanțelor din contul masei debitoare, fapt ce a avut loc.

Cu referire la achitarea taxei cu valoare adăugată Curtea Supremă de Justiție menționează următoarele.

În conformitate cu art. 132 alin. (1) din Legea insolvențității, din produsul obținut din valorificarea bunului grevat cu o garanție reală se scad cheltuielile de validare și de valorificare, rezultate din menținerea, conservarea, luarea în posesie, evaluarea și vânzarea bunului, care nu pot să depășească 10% din valoarea bunurilor grevate și care sînt incluse în masa debitoare, iar din rest se acoperă de îndată creanța garantată care are primul rang de prioritate. ***Dacă valorificarea cauzează aplicarea, în conformitate cu prevederile Codului fiscal, a unui impozit asupra masei debitoare, cheltuielile de valorificare se vor mări cu suma aceluia impozit.***

În acest sens, recurenții invocată că, prevederea în cauză acestora nu se aplică, întrucît taxele necesare urmează să fie suportate de către debitor.

Respectiv, legea prevede clar că, din produsul obținut din valorificarea bunului se scad cheltuielile de valorificare, iar plățile potrivit Codului fiscal sunt parte a cheltuielilor de valorificare, ele afectînd creanța creditorului.

În conformitate cu art. 93 alin. (1) din Codul fiscal, *taxă pe valoarea adăugată* este impozit de stat care reprezintă o formă de colectare la buget a unei părți a valorii mărfurilor livrate, serviciilor prestate care sînt supuse impozitării pe teritoriul Republicii Moldova, precum și a unei părți din valoarea mărfurilor, serviciilor impozabile importate în Republica Moldova.

Potrivit art. 94 lit. a) din Codul fiscal, subiecții impozabili sînt persoanele juridice și fizice care desfășoară activitate de întreprinzător.

Conform art. 101 alin. (1) Codul fiscal, subiecții impozabili stipulați la art.94 lit.a) sînt obligați să declare, conform art.115, și să achite la buget pentru fiecare perioadă fiscală, stabilită conform art.114, suma T.V.A., care se determină ca diferență dintre sumele T.V.A. achitate sau ce urmează a fi achitate de către cumpărători (beneficiari) pentru mărfurile, serviciile livrate lor și sumele T.V.A. achitate sau ce urmează a fi achitate furnizorilor la momentul procurării valorilor materiale, serviciilor (inclusiv T.V.A. la valorile materiale importate) folosite pentru desfășurarea activității de întreprinzător în perioada fiscală respectivă, ținîndu-se cont de dreptul de trecere în cont conform art.102.

Respectiv, societatea cu răspundere limitată ”Ruslana” la momentul procurării bunurilor ce au fost transmise în contul creanței, a achitat taxa cu valoare adăugată, ulterior taxa cu valoare adăugată, urmează să fie încasată de la deținătorul final, or art. 95 alin. (1) lit. b) din Codul fiscal, prevede că obiecte impozabile constituie livrarea mărfurilor, serviciilor de către subiecții impozabili, reprezentînd rezultatul activității lor de întreprinzător în Republica Moldova.

Luînd în considerație cele expuse supra, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că Curtea de Apel Cahul corect a apreciat circumstanțele de fapt și de drept, respectiv recursul depus urmează să fie respinsă cu menținerea încheierii.

În conformitate cu art. 427 lit. a) art.428 Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Gaidarji Gheorghii, Dulghier Savva, Dolomanji Gheorghii, Jeleapov Fiodor, Lambov Gheorghii.

Se menține încheierea Curții de Apel Cahul din 23 septembrie 2016 prin care s-a prin respins ca neîntemeiată cererea creditorilor Gaidarji Gheorghii, Dulgher Savva, Dolomanji Gheorghii, Lambov Gheorghii și Jeleapov Maxim privind anularea acțiunii lui Tomoșin Maxim, lichidator al societății cu răspundere limitată ”Ruslana” despre obligarea plății taxei cu valoare adăugată și onorariul de succes la transmiterea bunurilor din masa debitoare.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Svetlana Filincova

judcători

Galina Stratulat

Dumitru Mardari

